

**CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004. mun. Chișinău. bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198

Tel. 24-36-41

2016

Nr 06/2-2463 din " 06 " 06.

La nr.08/830 din 19 mai 2016

**Ministerul Muncii,
Protecției Sociale și Familiei**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.1129/2000, Legea nr.5/2006, Legea nr.407/2006, Legea nr.158/2008).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție - 2 file;

Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 filă.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea nr.1129/2000, Legea nr.5/2006, Legea nr.407/2006, Legea
nr.158/2008)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul urmărește armonizarea legislației naționale cu prevederile Directivei 2006/54/CE a Parlamentului European și a Directivei 2004/113/CE a Consiliului European, care ar garanta punerea în aplicare a principiului șanselor egale și al egalității de tratament între femei și bărbați la promovarea în funcții publice și la determinarea primelor și beneficiilor în domeniul asigurărilor.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului, fiind prezentate argumente concludente, care evidențiază temeiul legal și necesitatea elaborării și promovării proiectului. Astfel, considerăm că sunt întrunite exigențele stabilite de prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul vine să asigure egalitatea de șanse în domeniul asigurărilor și să armonizeze legislația națională cu prevederile comunitare. Prin urmare, nu este în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntreținerea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Art. II din proiectul legii de completare a art. 2 din Legea nr. 5/2006: "hărțuire - situația în care se manifestă un comportament indezirabil legat de sexul unei persoane, avînd ca obiect sau ca efect prejudicierea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator".

Autorul propune completarea proiectului cu noțiunea „hărțuirii”, însă analizînd noțiunea „hărțuirii sexuale” observăm că aceasta definește deja comportamentul vizat în noțiunea înaintată. Prin urmare, nu este clară diferența dintre cele două noțiuni și noutatea noțiunii hărțuirii. Pentru a evita confuzii la aplicare și interpretări multiple, considerăm oportună definirea „hărțuirii” prin elemente caracteristice unice, care să nu se regăsească în definiția „hărțuirii sexuale”.

Recomandarea: Definirea „hărțuirii” astfel încît noțiunea acesteia să nu o suprapună pe cea a „hărțuirii sexuale”.

Art. II din proiect de completare a Legii nr. 5/2006 cu un nou articol 12/1: „(1) Persoanelor care furnizează bunuri și servicii pentru sectorul public și privat, inclusiv instituțiile publice și serviciile oferite în afara sferei vieții private și familiale asigură respectarea principiului egalității între femei și bărbați”.

În redacția propusă, norma poate fi interpretată multiplu, prin „persoane care furnizează bunuri și servicii pentru sectorul public și privat” pot fi înțelese o serie de entități. Luînd în calcul faptul că întregul articol se referă la agenții de asigurare, pentru a asigura principii egale pentru femei și bărbați la stabilirea primelor și prestărilor în domeniul serviciilor de

asigurare, considerăm oportună specificarea acestui fapt în cuprinsul normei sus-nominalizate.

Recomandarea: Substituirea sintagmei „persoane care furnizează bunuri și servicii pentru sectorul public și privat” cu sintagma „agenții de asigurare” sau cu o altă sintagmă care ar exclude posibilitatea interpretării eronate a normei.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art.IV din proiectul legii de completare a art.14 și 27 din Legea nr.158/2008 cu litera g) și respectiv cu alin.(3/1):

„g) să beneficieze de egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la încadrare în funcția publică, la procesul de dezvoltare profesională continuă și la promovare în funcția publică.

(3/1) se interzice orice discriminare directă sau indirectă, în ceea ce privește condițiile de ocupare a funcției publice, criteriile de desemnare a câștigătorului în cadrul concursului pentru ocuparea funcției publice și condițiile de promovare în funcția publică”.

Menționăm că art.6 al Legii nr.5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați prevede:

„(1) În cazul înaintării condițiilor pentru ocuparea de funcții publice centrale și locale, este necesar să se asigure șanse egale de participare la concurs pentru femei și bărbați.

(2) Stabilirea unor restricții directe sau indirecte după criteriul de sex în caz de anunțare, organizare și admitere la concurs pentru ocuparea unei funcții publice este interzisă, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(3) Conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, alte persoane cu funcție de răspundere sînt obligați să asigure accesul egal la ocuparea unei funcții publice în conformitate cu exigențele profesionale, fără diferențiere după criteriul de sex a candidaților”.

Astfel, prevederea repetitivă a normelor de aceeași natură în acte diferite nu este judicioasă, or va crea un exces în reglementare. Dacă autorul dorește completarea legii cu respectarea egalității de șanse în procesul de dezvoltare profesională continuă și promovare în funcția publică, atunci este indicată completarea articolului existent, adică completarea art.6 din Legea specială (nr.5/2006).

Recomandarea: Considerăm oportună completarea art.6 din Legea nr.5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați cu prevederile ce se referă la respectarea egalității de șanse în procesul de dezvoltare profesională continuă și promovare în funcția publică.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Lidia Carchilan

Lidia Carchilan
Inspector superior al Direcției legislație și expertiză anticorupție
02 Iunie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.1129/2000, Legea nr.5/2006, Legea nr.407/2006, Legea nr.158/2008)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Art.II din proiectul legii de completare a art.2 din Legea nr.5/2006: "hărțuire - situația în care se manifestă un comportament indezirabil legat de sexul unei persoane, având ca obiect sau ca efect prejudicierea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator".	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Autorul propune completarea proiectului cu noțiunea „hărțuirii”, însă analizând noțiunea „hărțuirii sexuale” observăm că aceasta definește deja comportamentul vizat în noțiunea înaintată. Prin urmare, nu este clară diferența dintre cele două noțiuni și noutatea noțiunii hărțuirii. Pentru a evita confuzii la aplicare și interpretări multiple, considerăm oportună definirea „hărțuirii” prin elemente caracteristice unice, care să nu se regăsească în definiția „hărțuirii sexuale”.	Definirea „hărțuirii” astfel încât noțiunea acestuia să nu o suprapună pe cea a „hărțuirii sexuale”.
2	Art. II din proiect de completare a Legii nr.5/2006 cu un nou articol 12/1: „(1) Persoanelor care furnizează bunuri și servicii pentru sectorul public și privat, inclusiv instituțiile publice și serviciile oferite în afara sferei	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	În redacția propusă, norma poate fi interpretată multiplu, prin „persoane care furnizează bunuri și servicii pentru sectorul public și privat” pot fi înțelese o serie de entități. Luând în calcul faptul că întregul articol se referă la agenții de asigurare, pentru a asigura principiul egalității pentru femei și bărbați la stabilirea primelor și prestațiilor în domeniul serviciilor de asigurare, considerăm	Substituirea sintagmei „persoane care furnizează bunuri și servicii pentru sectorul public și privat” cu sintagma „agenții de asigurare” sau cu o altă sintagmă care ar exclude posibilitatea interpretării

	<p>vieții private și familiale asigură respectarea principiului egalității între femei și bărbați”.</p>		<p>oportună specificarea acestui fapt în cuprinsul normei sus-nominalizate.</p>	<p>eronate a normei.</p>
3	<p>Art.IV din proiectul legii de completare a art.14 și 27 din Legea nr.158/2008 cu litera g) și respectiv cu alin.(3/1): „g) să beneficieze de egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la încadrare în funcția publică, la procesul de dezvoltare profesională continuă și la promovare în funcția publică. (3/1) se interzice orice discriminare directă sau indirectă, în ceea ce privește condițiile de ocupare a funcției publice, criteriile de desemnare a câștigătorului în cadrul concursului pentru ocuparea funcției publice și condițiile de promovare în funcția publică”.</p>	<p>Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare</p>	<p>Menționăm că art.6 al Legii nr.5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați prevede:</p> <p>„(1) În cazul înaintării condițiilor pentru ocuparea de funcții publice centrale și locale, este necesar să se asigure șanse egale de participare la concurs pentru femei și bărbați.</p> <p>(2) Stabilirea unor restricții directe sau indirecte după criteriul de sex în caz de anunțare, organizare și admitere la concurs pentru ocuparea unei funcții publice este interzisă, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(3) Conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, alte persoane cu funcție de răspundere sînt obligați să asigure accesul egal la ocuparea unei funcții publice în conformitate cu exigențele profesionale, fără diferențiere după criteriul de sex a candidaților”.</p> <p>Astfel, prevederea repetitivă a normelor de aceeași natură în acte diferite nu este judicioasă, or va crea un exces în reglementare. Dacă autorul dorește completarea legii cu respectarea egalității de șanse în procesul de dezvoltare profesională continuă și promovare în funcția publică, atunci este indicată completarea articolului existent, adică completarea art.6 din Legea specială (nr.5/2006).</p>	<p>Considerăm oportună completarea art.6 din Legea nr.5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați cu prevederile ce se referă la respectarea egalității de șanse în procesul de dezvoltare profesională continuă și promovare în funcția publică.</p>